

# Облікова картка дисертації

## I. Загальні відомості

**Державний обліковий номер:** 0409U005584

**Особливі позначки:** відкрита

**Дата реєстрації:** 10-12-2009

**Статус:** Захищена

**Реквізити наказу МОН / наказу закладу:**



## II. Відомості про здобувача

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Цьома Ірина Дмитрівна

2. Tsioma Iryna Dmytrivna

**Кваліфікація:**

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Вид дисертації:** кандидат наук

**Аспірантура/Докторантура:** так

**Шифр наукової спеціальності:** 14.01.02

**Назва наукової спеціальності:** Внутрішні хвороби

**Галузь / галузі знань:** Не застосовується

**Освітньо-наукова програма зі спеціальності:** Не застосовується

**Дата захисту:** 18-09-2009

**Спеціальність за освітою:**

**Місце роботи здобувача:** Обласний спеціалізований диспансер радіаційного захисту населення

**Код за ЄДРПОУ:** 02003570

**Місцезнаходження:** 61166, Україна, м. Харків-66, вул. Новгородська, 85

**Форма власності:**

**Сфера управління:** Міністерство охорони здоров'я України

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

### **III. Відомості про організацію, де відбувся захист**

**Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради):** Д 64.600.04

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

### **IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію**

**Повне найменування юридичної особи:** Харківська медична академія післядипломної освіти МОЗ України

**Код за ЄДРПОУ:** 01896872

**Місцезнаходження:** 61176, м. Харків, вулиця Амосова, 58

**Форма власності:**

**Сфера управління:** Міністерство охорони здоров'я

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

### **V. Відомості про дисертацію**

**Мова дисертації:**

**Коди тематичних рубрик:** 76.29.29

**Тема дисертації:**

1. Оптимізація лікування хворих на артеріальну гіпертензію з поєднаною виразковою хворобою дванадцятипалої кишки, які брали участь у ліквідації аварії на Чорнобильській атомній електростанції.
2. Optimization of the treatment of patients having arterial hypertension combined with duodenal ulcer, who took part in the elimination of the disaster at the Chernobyl Nuclear Power Plant.

**Реферат:**

1. Об'єкт дослідження: артеріальна гіпертензія (АГ) в поєднанні з виразковою хворобою дванадцятипалої кишки (ВХДК) у осіб, які брали участь у ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській атомній електростанції. Мета дослідження: підвищення ефективності лікування хворих із артеріальною гіпертензією та виразковою хворобою дванадцятипалої кишки, які брали участь у ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській атомній електростанції, на підставі застосування фармакологічних препаратів та методів фізіотерапії (озокериту та постійного струму) з урахуванням особливостей перебігу захворювань та дії медикаментозних препаратів. Методи дослідження: клінічні та інструментальні методи дослідження стану серцево-судинної системи і шлунково-кишкового тракту (езофагогастродуоденоскопія, інтрагастральна рН-метрія та її добуве моніторування), морфологічний, ультраструктурний, разові фармакологічні проби, статистичний. Теоретичні

і практичні результати: у хворих із ВХДК на фоні АГ, які брали участь у ліквідації наслідків аварії, виявлено особливості клініко-функціонального стану, перебігу захворювань та результатів лікування, що обґрунтовує доцільність оптимізації їхнього лікування. Визначено направленість та механізми гемодинамічного впливу противиражкових та вазоактивних препаратів на стан кислотоутворюючої функції шлунка, що дозволить рекомендувати їх призначення хворим із АГ, поєднаною з ВХДК. Новизна: у дисертації встановлено, що в учасників ліквідації наслідків аварії АГ випереджає за часом ВХДК, перебігає на фоні хронічної недостатності церебрального кровообігу та у 79,0 % осіб - периферичних судин. Зазначена АГ характеризується прогресуючим перебігом із частими вегетативно-судинними пароксизмами, проте з меншою частотою виникнення гострих порушень кровообігу та важкого перебігу хронічної серцевої недостатності. Виявлено, що у 88,4 % учасників ліквідації наслідків аварії ВХДК виникла на фоні АГ через 10 років після аварії, характеризується наявністю атрофічного та ерозивного гастродуоденіту, частих рецидивів астеноневротичних проявів, дистрофічних і деструктивних змін субклітинних структур слизової оболонки шлунка з переважанням катаболічних процесів над синтетичними та порушеннями інтрагастральної мікроциркуляції. Вивчено гемодинамічні механізми впливу противиражкових препаратів, а вазоактивних препаратів - на рівень кислотності шлункового вмісту (за результатами разових проб). Доведено, що в учасників ліквідації наслідків аварії з поєднаною АГ та ВХДК застосування розробленого способу фармакофізіотерапії покращує стан серцево-судинної системи та шлунково-кишкового тракту, не викликає ускладнень, зменшує на 37,5 % частоту повторних госпіталізацій за 3 роки спостереження. Ступінь впровадження: результати роботи впроваджено в практичну діяльність терапевтичних відділень Обласного спеціалізованого диспансеру радіаційного захисту населення Управління охорони здоров'я Харківської обласної держадміністрації МОЗ України, Харківської обласної клінічної лікарні, науково-виробничого центру "Медико-санітарна частина Харківського національного медичного університету МОЗ України", в навчальний процес кафедри терапії, ревматології та клінічної фармакології, кафедри фізіотерапії та курортології ХМАПО МОЗ України. Сфера використання: медицина, терапія.

2. Object of the study: arterial hypertension (AH) in combination with ulcerative disease of duodenum (UDD) in people, who took part in the elimination of consequences of the disaster at the Chernobyl Nuclear Power Plant. Purpose of the research: an increase of the efficacy of treating patients with AH and UDD, who took part in the elimination of consequences of the disaster at the Chernobyl Nuclear Power Plant, on the basis of the use of pharmacological drugs and techniques of physiotherapy (ozokerite and direct voltage) with regard for peculiarities in the course of the diseases and effects of the medicinal preparations. Methods of the research: clinical and instrumental methods of investigation of the state of the cardiovascular system and gastrointestinal tract (oesophagogastroduodenoscopy, intragastral pH-metry and its daily monitoring), morphological, ultrastructural and statistical methods, single pharmacological samples. Theoretical and practical results: patients with UDD with underlying AH, who took part in the elimination of consequences of the disaster, revealed peculiarities in their clinical-functional state, the course of the diseases and treatment results, the above facts grounding the expediency of their treatment optimization. The direction and mechanisms of the haemodynamic influence of antiulcer drugs on the state of the acid-forming function of the stomach were revealed, thereby making it possible to administer them to patients having AH combined with UDD. Novelty: the thesis found out that AH in the participants in the elimination of consequences of the disaster left behind UDD, passed against a background of chronic insufficiency of the cerebral circulation and, in 79.0 % of the cases, of peripheral vessels. The above AH was characterized by a progressive course with frequent autonomic-vascular paroxysms, through it was with a less rate of the appearance of acute circulatory disturbances and a severe course of chronic cardiac insufficiency. It was found out that in 88.4 % of the participants in the elimination of consequences of the disaster UDD developed against a background of AH 10 years after the disaster and was characterized by the presence of atrophic and erosive gastroduodenitis, frequent relapses of asthenoneurotic manifestations, dystrophic and destructive changes in the subcellular structures of the gastric mucosa with the prevalence of catabolic processes over synthetic ones and disturbances in the intragastral microcirculation. Haemodynamic mechanisms of the effect of the antiulcer drugs, as well as of the vasoactive ones on the level of acidity of the gastric contents, were studied by the results of

single samples. It was proved that the application of the developed method of pharmacophysiotherapy to the participants in the elimination of consequences of the disaster, who had AH in combination with UDD, improved the state of their cardiovascular system and gastrointestinal tract, did not cause any complications and reduced the rate of repeated hospitalizations by 37.5 % during 3 years of their follow-up. Degree of introduction: results of the research were introduced into the practical work of the Therapeutics Departments of the Regional Specialized Dispensary of Radiation Protection of Population of the Health Department of Kharkiv Regional State Administration of the Ministry of Health of Ukraine, Kharkiv Regional Hospital, Scientific-Production Centre "Health Unit of Kharkiv National Medical University of the Ministry of Health of Ukraine", into the educational process of the Department of Therapy, Rheumatology and Clinical Pharmacology, the Department of Physiotherapy and Resort Treatment of Kharkiv Medical Academy of Postgraduate Education of the Ministry of Health of Ukraine. Sphere of application: medicine, therapy.

**Державний реєстраційний номер ДіР:**

**Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:**

**Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:**

**Підсумки дослідження:**

**Публікації:**

**Наукова (науково-технічна) продукція:**

**Соціально-економічна спрямованість:**

**Охоронні документи на ОПІВ:**

**Впровадження результатів дисертації:**

**Зв'язок з науковими темами:**

## **VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Роздільська Ольга Миколаївна
2. Rozdil'ska Ol'ga Mykolayivna

**Кваліфікація:** д.мед.н., 14.01.02

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

## **VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів**

### **Офіційні опоненти**

#### **Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Єрмакович Ірина Іванівна
2. Єрмакович Ірина Іванівна

**Кваліфікація:** д.мед.н., 14.01.11

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

#### **Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Опарін Анатолій Георгійович
2. Опарін Анатолій Георгійович

**Кваліфікація:** д.мед.н., 14.01.02

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

### **Рецензенти**

## **VIII. Заключні відомості**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові  
голови ради**

Ковальова Ольга Миколаївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові  
головуючого на засіданні**

Ковальова Ольга Миколаївна

**Відповідальний за підготовку  
облікових документів**

**Реєстратор**

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є  
відповідальним за реєстрацію наукової  
діяльності**



Юрченко Т.А.